

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 1619/1-ХVII/13 20.12.2012. године	
---	--

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој II редовној седници, 20.12.2012. године – на основу чл. 221. став 1. алинеја 14. и члана 266. Статута Факултета, прихватило Извештај Комисије за докторске студије с предлогом теме за докторску дисертацију: ЦРКВЕНИ ПОСЕДИ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У СРЕДЊЕМ ВЕКУ, докторанда мр Срђана Младеновића.

За ментора је одређен проф. др Синиша Мишић.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Стручном сараднику за
докторске дисертације
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ Веће научних области друштвено-хуманистичких наука (Назив већа научних области коме се захтев упућује)
04/1-2 бр. 6/2214 (број захтева)	
21.12.2012. (датум)	

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Црквени поседи на Косови и Метохији у средњем веку

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ историја

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Срђан (Богољуб) Младеновић

Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање:

Филозофски у Приштини

Година дипломирања:

Назив магистарске

2000.

тезе кандидата:

Крушевска метохија – хиландарски поседи у Хвосну

Назив факултета на коме је магистарска теза одбрањена:

Филозофски

Година одбране магистарске тезе: 2011.

Обавештавамо вас да је

Наставно-научно веће

на седници одржаној

20.12.2012.

размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације.

	ДЕКАН ФАКУЛТЕТА <u>Проф. др Милош Арсенијевић</u>
--	--

ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

за кандидата мр Срђана Младеновића

Име и презиме ментора: Синиша Мишић

Звање: редовни професор

Списак радова који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. *Светоарханђеловска хрисовуља*, Београд 2003 (коаутор Т. Суботин – Голубовић)
2. *Коришћење унутрашњих вода у српским земљама средњег века*, Београд 2007.
3. *Земља у држави Немањића*, Годишњак за друштвену историју IV, 2 – 3 (1997), Београд 1999, 133 – 146.
4. *Црквине и црквита – неми сведоци прошлости (прилог методологији историјских истраживања)*, Црквене студије 4, Ниш 2007, 297 – 302.
5. *Историјска географија Србије у житијима св. Симеона и св. Саве*, Сава Немањић – Свети Сава, историја и традиција, Београд 1998, 93 – 105.

Заокружити одговарајућу опцију (А, Б, В или Г):

А) У случају менторства дисертације на докторским студијама у групацији техничко-технолошких, природно-математичких и медицинских наука ментор треба да има најмање три рада са SCI, SSCI, AHCI или SCIE листе, као и Math-Net.Ru листе.

Б) У случају менторства дисертације на докторским студијама у групацији друштвено-хуманистичких наука ментор треба да има најмање три рада са

релевантне листе научних часописа (Релевантна листа научних часописа обухвата SCI, SSCI, AHCI и SCIE листе, као и ERIH листу, листу часописа које је Министарство за науку класификовало као M24 и додатну листу часописа коју ће, на предлог универзитета, донети Национални савет за високо образовање. Посебно се вреднују и монографије које Министарство науке класификује као M11, M12, M13, M14, M41 и M51.)

В) У случају израде докторске дисертације према ранијим прописима за кандидате који су стекли академски назив магистра наука ментор треба да има пет радова (референци) које га, по оцени Већа научних области, квалификују за ментора односне дисертације.

Г) У случају да у ужој научној области нема квалификованих наставника, приложити одлуку Већа докторских студија о именовану редовног професора за ментора.

ДЕКАН
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Датум _____

М.П.

проф. др Милош Арсенијевић

Наставно-научном већу Филозофског факултета

Универзитета у Београду

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Црквени поседи на Косову и Метохији у средњем веку

Предмет истраживања

Захваљујући новијим проучавањима сачуване изворне грађе, којима се савременим научним приступом и методом расветљавају многе непознанице или предлажу нова решења, која се односе на различита питања из националне историје средњег века, модерна историјска наука добија нове одговоре на неразјашњене дилеме како из војно-политичке историје, тако у још већој мери и на питања из историјске географије, ономастике, топографије, демографије, владарске идеологије, различитих грана привредне и црквене историје, од којих се питање оснивања манастирских властелинстава, њихов развој, привредни живот, однос владара и властеле према њима поставља као предмет истраживања предложене теме докторске дисертације.

Црквени поседи на Косову и у Метохији у средњем веку обухватили су значајан део територије данашње АП Косово и Метохија. Готово сви значајнијим манастири средњовековне Србије имали су своје поседе на Косову и у Метохији.

Домаћи извори нам говоре да је прве поседе на територији покрајине добио манастир Хиландар. Оснивачком повељом манастира Хиландара, насталој у другој половини 1198. године започело је стварање хиландарске баштине или властелинства. Хиландару се дарују 9 села у Призренској жупи (области) са " парицима ", односно потчињеним земљорадницима који су живели у тим селима, затим се дају и два винограда и 4 пчелињака у тој области и још неке дарови изван ње (Хотачка метохија). Увећање хиландарског властелинства настављено

је за време Стефана Немањића. Стефан Немањић је Хиландару даровао 1200 / 1201. године 11 села, један трг и једну планину, у Хвосну (Крушевска метохија). Даривања Хиландару поседима на Косову и Метохији наставила су се све до времена кнеза Лазара. У његово време хиландарско властелинство је поседовало 29 насеља. Додамо ли овоме и 5 насеља око Косорића, онда је то 34 средњовековних насеља у Крушевској метохији и два села у суседству, укупно 36 насеља и један влашки катун (Петрчани). Тако је у области Метохије Хиландар имао 72 насеља и 3 влашка катуна, а у области Косова 24.

У новије време обрађени су готово сви хиландарски поседи на Косову и Метохији. Тако је Милош Благојевић дао основни приказ свих хиландарских поседа (2006. године); док су Божидар Зарковић и Срђан Младеновић детаљно обрадили поседе у области Метохије, први је обрадио Хотачку метохију (2002.) а други Крушевску метохију (2011.).

Оснивање манастира Жиче, око 1220. године, као средишта аутокефалне Српске цркве било је попраћено и формирањем његовог властелинства, чији је један од поседа било насеље Пећ са његовим засеоцима у Хвосну. Управо ће хвостанско језгро жичког поседа постати основа потоњег Пећког манастира, средишта пресељене Архиепископије. Поседи Архиепископије биће касније измешани са хиландарским поседима. Тако је унутар комплекса који је припадао Архиепископији Хиландар добио виноград у Пећи, затим *Штупељ* и улијаник на Бистрици, који је идентификован као селиште *Захаћ*, а у Душаново доба настала је дугачка линија заједничких међа. Тада су почели да избијају и спорови о обавезама Крушевске метохије према Патријаршији и Патријаршије према Карејској келији, спорови који ће се окончати тек пред сам крај Деспотовине.

У Хвосну је крајем 1276. или почетком 1277. године краљ Стефан Урош I основао храм Св. Николе и потчинио га манастиру Милешеви, те је тако и задужбина краља Владислава и гробно место Св. Саве добило свој посед на Косову и Метохији.

Властелинство манастира Бањска, основано од стране краља Милутина обдарено је на самом почетку са 75 села и засеока и 9 катуна са око 500 пастирских породица, па се може рећи да је то било једно од највећих манастирских властелинстава у средњовековној Србији. Већина дарованих насеља налазила се на територији Косова и Метохије.

Краљ Милутин је 1321. године основао и даривао манастир Грачаницу. Поседи манастира Грачанице налазили су се у области Косова, у околини Приштине.

Храм Богородице Љевишке добио је од краља Стефана Дечанског 1326. године поседе на Косову и Метохији и на територији данашње БЈР Македоније (у Горњем и Доњем Пологу).

На основу повеље Стефана Дечанског из јула 1327. године видимо да је и манастир Студеница имао поседе на Косову и Метохији (половина села Добродољана, а касније село Јариње на Ибру).

Краљ Стефан Дечански 1330 / 1331. године основао и даривао манастир Дечане. Дечанско је властелинство, уз хиландарско, највећи манастирски феудални посед у средњовековној Србији. Обухватало је пространу територију од Комова на западу и развођа Белог Дрима и Ситнице на истоку, и између развођа Пећке и Дечанске Бистрице на северу и Дрима на југу.

Цар Душан је 1347 / 1348. године основао своју задужбину Св. Архангеле код Призрена и богато их обдарио. Властелинство манастира Св. Архангела спадаће у ред највећих црквених поседа у средњовековној Србији.

Поседе у Метохији и на Косову добио је и светогорски манастир Пантелејмон. Почевши са даровима кнеза Лазара Хребељановића, потом кнегиње Милице са синовима Стефаном и Вуком и завршно са потврдном повељом деспота Ђурђа Бранковића.

Овде треба додати и поседе римокатоличке цркве у Новом Брду, чиме се види сва разноликост и богатство манастирских властелинстава у средњовековној Србији на тлу данашње АП Косово и Метохија.

Приликом истраживања везаних за ову тему, уз ослонац на домаћу изворну грађу и турске дефтере из првих деценија османске власти (XV столеће), веома је важно извршити прецизну убикацију насеља, катуна, пасишта, винограда, пчелињака и свега што се спомиње у изворима а што је било значајно за живот црквених поседа, као и убикацију граница између властелинстава.

Циљеви истраживања

Циљеви проучавања предложене теме, уоквирене у више мањих истраживачких целина, јесу што свестраније и веродостојније сагледавање значаја црквених поседа на Косову и Метохији у средњем веку.

Главни циљ проучавања биће усредсређен на формирање метохија, њихов обим (ширење и опадање) и њихов привредни живот. Том приликом биће проучаване и друштвене и правне норме које су пратиле сам чин оснивања манастира и заснивања њихових властелинстава. Истраживаће се и однос владара према црквеним поседима, однос и сукоби са локалном властелом, као и спорови који су избијали између самих манастира везани за одређене поседе.

Важан циљ истраживања биће и опсежна ономастичка грађа која нам пружа увид у тадашњу етничку структуру становништва које је живело на црквеним поседима. Уз то, биће занимљиво пратити континуитет трајања бројних насеља од XIII-ог столећа па све до наших дана.

Према томе, коначни циљ истраживања је да што прецизније утврди све поседе манастира и цркава на Косову и у Метохији, а тамо где извори дозвољавају и границе између поседа. Затим, пошто се ради о истраживању из историјске географије, да да попис насеља и тргова, пасишта, винограда и пчелињака на свим поседима које обрађује, као и да се позабави привредним и трговинским животом свих метохија на територији данашње АП Косово и Метохија, од раног средњег века до пада српских земаља под турску власт, узимајући у обзир и прве турске пописе Области Бранковића. Тиме би аутор дао целовити приказ свих црквених поседа на територији данашње АП Косово и Метохија.

Основне хипотезе

- Област Косова и Метохије била је култивисана област још од раног средњег века чиме се објашњава бројност црквених поседа у њој.
- Сам назив Метохије сведочи о значају црквених поседа у средњовековној српској држави.
- Бројност црквених поседа организованих у привредне целине (метохије) пружа нам слику о животу таквих целина, њиховим сличностима и специфичностима.
- Богата даривања манастира поседима говоре нам о значају који су владари придавали самосталности манастира и њиховој улози у подизању угледа

владара, владарске династије и јачању државног јединства сходно духу средњег века.

- Устројство самих црквених поседа показује нам и колики је био утицај суседних држава на живот у средњовековној Србији, пре свих Византије.
- Српско становништво, било као зависно сељаштво, било као сточарско, било је више него доминантно у свим метохијама.
- Велика већина насеља која су некада припадала метохијама постоји и данас са потпуно истим или делимице измењеним називима српског порекла.

Метод истраживања

Приликом израде ове теме биће примењиван традиционални начин рада ослоњен, пре свега, на историјским изворима, у првом реду владарских оснивачких и потврдних повеља манастирима и црквама. Тај медот се заснива на ишчитавању и анализи адекватне изворне грађе, потом пручавању релевантне научне литературе како из историје тако и из њој сродних научних дисциплина (географије, ономастике, етнологије, антропо-географије, права), да би се тако добијени резултати подвргли синтези у оквирима саме теме, како би иста испунила све параметре у циљу постизања највишег степена научне елаборације.

С обзиром да се теза бави проучавањем црквених поседа на Косову и у Метохији и сам изворни материјал ће бити различитог порекла и садржаја. У том смислу прворазредни значај имају дипломатички извори, пре свих оснивачке (даровне) и потврдне повеље српских владара и обласних господара издате Хиландару, Жичкој, а касније Пећкој архиепископији, па патријаршији , Милешеви, Бањској, Грачаници, Богородици Љевишкој, Студеници, Дечанима, Св. Архангелима код Призрена и светогорском Пантелејмону. За њима следе опширни турски дефтери из XV-ог и XVI-ог столећа на основу којих можемо видети економску снагу појединих насеља која су раније припадала црквеним поседима и наслутити њихову економску снагу у ранијим периодима где нема доступне домаће изворне грађе.

Осим што се у повељама наводе дарована насеља, пасишта, виноградни и пчелињаци, у њима често налазимо и имена зависних сељака, сточара, виноградара и улијара, али исто тако и тргове одређене за продају производа са одређених метохија (пољопривредних и сточарских производа, вина и медовине, воска и др.), и на крају у њима налазимо законску регулативу којом је прописана продаја одређених производа и њихова цена, као и санкције за онога који те прописе не поштује. Тако нам повеље представљају прворазредно врело не само по питању историјске географије, већ и по питању ономастике и српског средњовековног права.

Наративни извори приликом обраде ове теме имају другостепени значај. Ту спадају житија написана од стране Доментијана, Теодосија, Данила II и Константина Филозофа у којима се могу наћи драгоцени подаци везани за активности српских владара и прилике у којима су они живели и владали. Свакако, ови извори морају се посматрати критички с обзиром на везаност аутора за личности чије животе описују.

Одређену грађу о овој теми пружају и извори стране провинијенције: грчке, бугарске и латинске. Извори грчке и бугарске провинијенције важни су нам пре свега по питању организације Охридске архиепископије, пре осамостаљења Српске цркве и њеног ширења на области које су некада биле под јурисдикцијом Охридске архиепископије, као и о утицају " старих " епископских средишта на новоформирана средишта Српске цркве. Поменути извори значајни су нам и када су у питању утицаји из Византије и Бугарске везани за правну терминологију и законску регулативу која се дотиче статуса црквених поседа у Србији. Извори латинске провинијенције, углавном подаци из серија Дубровачког архива, пружају нам одређену слику о поседима римокатоличке цркве на Косову и Метохију, њиховим правима и обавезама.

Сва наведена изворна грађа, различита по свом пореклу, форми и садржају се при реализацији тезе подвргава критици, при чему пресудан значај добијају документарни извори , као веродостојнији и аутентичнији, иако су у великој мери непотпуни, што додатно отежава рад, доношење закључака и синтеза у оквирима саме теме.

О свим црквеним поседима на Косову и Метохији у средњем веку не постоји засебна студија. Постоје дела посвећена појединим манастирским властелинствима на Косову и Метохији, која ће бити синтетизована и чији ће најважнији резултати бити презентовани у раду, уз исправке и допуне тамо где постоји потреба за тим. Црквени поседи који нису обрађени или су слабо обрађени биће детаљно обрађени у овом раду уз коришћење топографских карата и савремених метода научног истраживања. Биће консултована сва расположива стручна литература, односно становишта и

результати различитих аутора, чија ће имена са називима дела бити детаљно набројана у одељку о библиографији у образложењу предлога ове теме.

У изради тезе биће испоштована хронолошка и логичко-смисаона компонента са акцентом на настанак и развој манастирских властелинстава и њихов живот у средњовековној Србији.

Значај истраживања

Крајњи резултат научног истраживања биће сублимиран у оквиру једне целовите, објективне и веродостојне студије под називом ***Црквени поседи на Косову и Метохији у средњем веку***, чиме би у потпуности била сагледана једна значајна област друштвене и привредне историје и тиме би се преовладао недостатак за једном целовитом монографијом о свим црквеним поседима на Косову и Метохији у средњем веку.

Композиција студије

Студија се састоји из 14 делова: увод, осам главних тематских целина, закључак, прилози, резиме, библиографија и садржај

У првом поглављу **Увода** ће се разматрати сам проблем истраживања, тј. досадашњи радови који се дотичу одређених питања из теме истраживања и њихови резултати и недостаци. У другом поглављу које носи назив ***Одлике тла*** биће изнете природне одлике Косова и Метохије, односно природни услови за настанак црквених метохија и њихов развој. Ту спадају климатски фактори, надморска висина и физичко-географско подручје.

Главни део студије, који се односи на проучавање црквених поседа на Косову и Метохији у средњем веку, подељен је у осам великих тематско-смисаоних и логичко-хронолошких целина, које се деле на мања поглавља, која, карактеришу исте компоненте, тј. хронолошко-логички след, као и целине којима припадају.

У **првој** од осам главних целина под насловом ***Црквена организација на Косову и Метохији пре 1219. године*** разматрана је несрпска црквена хијерархија на територији данашње АП Косово и Метохија пре осамостаљења Српске цркве 1219. године. Па је тако у првом поглављу изнето устројство Бугарске цркве, а у другом поглављу Византијске цркве на Косову и Метохији.

Друга главна целина под насловом *Поседи манастира Хиландара* односи се на поседе манастира Хиландара на Косову и Метохији. У првом и другом поглављу ове целине обрађују се Хотачка и Крушевска метохија хиландарског властелинства, као две највеће и најзначајнији хиландарске метохије, док су у трећем поглављу обрађене остале хиландарске метохије на Косову и Метохији у средњем веку (Призренска метохија, Добруштанска метохија, метохија Св. Петра Коришког, Косорићка метохија, метохија Св. Архангела у Дреници, Липљанска метохија и Новобрдска метохија).

У **трећој** главној целини под насловом *Поседи Жичке архиепископије / Пећке патријаршије*, која се састоји из три поглавља, дат је развој Српске цркве првих деценија по стицању аутокефалности. У првом поглављу се говори о формирању нових црквених средишта и њиховом значају за даљи успон Српске цркве. У другом поглављу о поседима манастира Жиче на Косову и Метохији, тј. о жичком, затим пећком властелинству до 1346. године, а у трећем поглављу о поседима Пећке патријаршије.

Четврта главна целина под насловом *Поседи Грачанице и Бањске* раздвојена је у два поглавља. Прво поглавље ће бити посвећено манастиру Грачаница а друго Бањској. То што се ова велика властелинства налазе обрађена у једној целини јесте у складу са тим да је њихов оснивач био исти владар, краљ Милтин.

Пета главна целина под насловом *Поседи Високих Дечана* посвећена је поседима манастира Дечана. Од оснивања овај манастир је добио велике поседе на Косову и Метохији и они ће бити обрађени као целина у једном поглављу.

У **шестој** главној целини под насловом *Поседи Св. Архангела код Призрена*, са једним поглављем, биће обрађени поседе манастира Св. Архангела код Призрена. Властелинство манастира Св. Архангела код Призрена једно је од највећих српских средњовековних црквених посуда на Косову и Метохији.

Седма главна целина под насловом *Поседи осталих манастира и цркава* бавиће се поседима које су на Косову и Метохији имали остали манастири. С обзиром да су ти поседе по бројности били далеко испод раније наведених манастира, стављени су у једну целину али раздвојени по поглављима. Па су у првом обрађени поседе манастира Студенице, у другом манастира Милешева, и у трећем поседе светогорског манастира Св. Пантелејмон.

Осма и уједно последња главна целина носи наслов *Поседи римокатоличке цркве* и односи се на римокатоличке цркве у Новом Брду, тј. њихове поседе који су обрађени у једном поглављу.

У **Закључку** се даје преглед на целину рада, односно сумирају се резултати истраживачког рада.

Резиме после **Закључка** представља његов превод на више језика (енглески, руски и грчки језик).

У **Библиографији** се налази детаљан списак коришћених извора и литературе.

На крају теме наведен је **Садржај**.

СТРУКТУРА РАДА

I. УВОД

1. *Проблем истраживања*
2. *Одлике тла*

II. ЦРКВЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ ПРЕ 1219. ГОДИНЕ

1. *Бугарска црквена организација на Косову и Метохији*
2. *Византијска црквена организација на Косову и Метохији*

III. ПОСЕДИ МАНАСТИРА ХИЛАНДАРА

1. *Хотачка метохија*

- 2. Крушевска метохија*
- 3. Остали хиландарски поседи*

IV. ПОСЕДИ ЖИЧКЕ АРХИЕПИСКОПИЈЕ / ПЕЋКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ

- 1. Прве епископије аутокефалне Српске Цркве и њихови поседи на Косову и Метохији*
- 2. Поседи Жичке/ Пећке архиепископије до 1346. Године*
- 3. Поседи Пећке патријаршије*

V. ПОСЕДИ ГРАЧАНИЦЕ И БАЊСКЕ

- 1. Поседи манастира Грачаница*
- 2. Поседи манастира Бањска*

VI. ПОСЕДИ ВИСОКИХ ДЕЧАНА

- 1. Властелинство манастира Високи Дечани*

VII. ПОСЕДИ СВЕТИХ АРХАНГЕЛА КОД ПРИЗРЕНА

- 1. Властелинство манастира Светих Архангела код Призрена*

VIII. ПОСЕДИ ОСТАЛИХ МАНАСТИРА И ЦРКАВА

1. *Поседи манастира Студенице*
2. *Поседи манастира Милешева*
3. *Поседи светорског манастира Свети Пантелејмон*

IX. ПОСЕДИ РИМОКАТОЛИЧКЕ ЦРКВЕ

1. *Новобрдске цркве*

X. ЗАКЉУЧАК

XI. ПРИЛОЗИ

XII. РЕЗИМЕ

XIII. БИБЛИОГРАФИЈА

1. *Извори*
2. *Литература*

САДРЖАЈ

БИБЛИОГРАФИЈА

Извори

Д. Аврамовић, **Описание древностиј србски у Светој (Атонској) Гори с XIII литографирани таблици**, Београд 1847.

Д. Аврамовић, **Света Гора са стране вере, художества и повеснице**, Београд 1848.

Actes de Chilandar, deuxieme partie. Actes slaves, publies par V.Korablev, В.В. XIX, С.Петербург 1915 (приложение).

Actes de Chilandar, premierre partie. Actes grecs, publies par L.Petit, В.В. XVII, С.Петербург 1911 (приложение)

Архиепископ Данило II, **Животи краљева и архиепископа српских**, приредили Гордон Мак Данијел и Дамјан Петровић, Београд 2008.

Archives de l'Athos XX, Actes de Chilandar I (des origines a 1319) edition diplomatique par Mirjana Zivojinovic, Vasilliky Kravari, Christophe Giros, Paris, 1998.

Н. Банашевић, **Летопис попа Дукљанина**, Београд 1971.

Византијски извори за историју народа Југославије II, уредио Б. Ферјанчић, Београд 1959.

Византијски извори за историју народа Југославије III, уредили Г. Острогорски – Ф. Баришић, Београд 1966.

Византијски извори за историју народа Југославије IV, уредили Г. Острогорски – Ф. Баришић, Београд 1971.

Византијски извори за историју народа Југославије VI, уредили Ф. Баришић – Б. Ферјанчић, Београд 1986.

Доментијан, **Живот Светог Симеона и Саве**, превео Лазар Мирковић, Београд 1938.

Дубровачко Мало веће о Србији (1415 – 1460), сабрао и приредио Андрија Веселиновић, Београд 1997.

Т. Живковић, **Gesta regum Sclavorum I- II**, Београд 2009 (издање приредила и текст превела Д.Кунчер).

Д. М. Живојиновић, **Карејске хрисовуље Стефана Душана**, ИЧ, књига L, Београд (2003.)

М. Живојиновић, **Да ли је сачувана повеља краља Драгутина Хиландару**, Зборник радова Византолошког института, 32 (1992).

Ј. Јагић, **Светостефански хрисовуљ краља Стефана Уроша II Милутина**, издала Земаљска влада за Босну и Херцеговину, Сарајево 1890.

Constantine Porphyrogenitus, **De administrado Imperio**, ed. Gy. Moravcsik, English translation by R. J. H. Jenkins, Budapest 1949.

Mavro Orbini, **Kraljevstvo Slovena**, uredili F. Šanjek – S. Husić, Zagreb 1999.

С. Марјановић-Душанић, **Хрисовуља краља Душана о даровању манастира Св. Николе Мрачког у Орехову манастиру Хиландару**, ССА 2 (2003), стр. 55-68.

F. Miklosich, **Monumenta serbica spectantia historiam Serviae Bosnae Ragusii**, Wienae 1858.

Р. Михаљчић, **Хрисовуља цара Уроша манастиру Хиландару**, ССА 4 (2005), стр. 151-160.

С. Мишић, **Хрисовуља краља Стефана Уроша III Хиландару о спору око међа Крушевске метохије**, ССА, књ. III, 2004 (сепарат).

С. Мишић, **Хрисовуља краља Стефана Уроша III Призренској епископији**, ССА 8 (2009), стр. 11-36.

А. Младеновић, **Повеље Кнеза Лазара**, Београд 2003.

А. Младеновић, **Три повеље и једно писмо кнеза Лазара. (Друга половина XIV века). Текст и филолошки коментар**. Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, Нови Сад 1998, књ. XLI-2.

А. Младеновић, **Повеље кнеза Лазара Хиландару (1389/1390) и властелину Обраду Драгосаљићу**. – Осам векова Хиландара. Историја, духовни живот, књижевност, уметност и архитектура. Октобар 1998, Београд (САНУ, Научни скупови књ. ХCV. Одељење историјских наука, књ.27), 2000.

А. Младеновић, **Повеље и писма деспота Стефана**, Београд 2007.

В. Мошин, **Повеље краља Милутина – дипломатичка анализа**, ИЧ књига XVIII, Београд (1971.)

С. Новаковић, **Законски споменици српских држава средњег века**, Београд 1912.

Област Бранковића. Опширни катастарски попис из 1455. године, приредили Х. Хаџибеговић, А. Ханџић и Е. Ковачевић, Сарајево 1972.

Свети Сава, **Сабрани списи**, приредио Д. Богдановић, Београд, 1986. (едиција **Стара српска књижевност у 24 књиге**, књига друга).

Д. Синдик, **Српска средњовековна акта у манастиру Хиландару**, ХЗ 10 (1998.)

Л. Славева, В. Мошин, **Српски грамоти од Душаново време**, Прилеп 1988.

А. Соловјев, **Хиландарска повеља великог жупана Стефана (Првовенчаног) из године 1200-1202**, ПКЈИФ 5 (1925) 1-31 (сепарат).

А. Соловјев, **Одабрани споменици српског права (од XII до краја XIVвека)**, Београд 1926.

Споменици за средновековната и поновата историја на македонскиот народ, књ. I, Скопље 1975.

Споменици за средновековната и поновата историја на македонскиот народ, књига III, Скопље 1980.

Списи о Косову, Стара српска књижевност у 24 књиге, књ. 13, приредила М. Грковић, Београд 1993.

С. Станојевић, **Студије о српској дипломатици. XIII Потпис**, Глас САН 106 (1923.)

С. Станојевић, **XIV Дијак, Граматик, Нотар, Канцелар, Номик, Логотет**, Глас САН 106 (1923.)

Старе српске повеље и писма I, уредио Љ. Стојановић, Београд – С. Карловци 1929.

Стари српски записи и натписи I – VI, уредио Љ. Стојановић, Београд – С. Карловци 1902 – 1926.

Стефан Првовенчани, **Сабрани списи**, приредила Љ. Јухас-Георгијевска, Београд 1988.

Теодосије, **Живот Светог Саве**, превео Лазар Мирковић, приредио Димитрије Богдановић, Београд 1994.

Г. Томовић, **Натпис на цркви Светога Луке у Котору из 1195. године**, Црква Светог Луке кроз вијекове, Котор 1997

Ђ. Трифуновић, В. Бјелогрлић, и И. Брајовић, **Хиландарска оснивачка повеља Светог Симеона и Светог Саве**, Осам векова Студенице, Београд 1986.

В. Ћоровић, **Дела старих српских писаца, књ. 1, Списи Светог Саве**, Београд – Сремски Карловци 1928, 1-4.

Chronicarum quae dicuntur Fredegarii scholastici libri IV cum continuationibus, Scriptores rerum Merovingicarum, MGH II, ed. B. Krusch, Hanoverae 1888, 1 - 193.

Х. Шабановић, **Крајиште Иса-бега Исхаковића, Збирни катастарски попис из 1455. године,** Сарајево 1964 [Monumenta turcica, serija II (defteri) knj.1] издање Оријенталног института у Сарајеву.

П. Шафарик, **Pamatky drevniho pisemnictvu Jihoslovanov,** Праг 1873.

Литература

А. Веселиновић, **Држава српских деспота,** Београд 2006.

М. Вујовић, Ј. Јанићијевић, **Србија између истока и запада,** Београд, 1994.

М. Благојевић, **Немањићи и Лазаревићи и српска средњовековна државност,** Београд 2004.

М. Благојевић, **Кнез Лазар ктитор Хиландара.** – Свети кнез Лазар. Споменица о шестој стогодишњици Косовског боја 1389-1989, Београд (Свети архијерејски синод СПЦ) 1989.

М. Благојевић, **Територије кнеза Лазара на Косову и Метохији,** Зборник Косова и Метохије, К. Митровица 2007.

М. Благојевић, **Велики кнез и Земаљски кнез,** ЗРВИ XLI, Београд (2004.)

М. Благојевић, **Спорови око средњовековних међа,** Зборник Матице српске за историју, бр.71-72, Београд (2004.)

М. Благојевић, **Закон Светог Симеона и Светог Саве,** Међународни научни скуп

" Сава Немањић – Свети Сава, историја и предање ", Београд 1976. (уредник В.Ђурић, Београд 1979).

М. Благојевић, **Планине и пашњаци у средњовековној Србији (XIII – XIV век),** Историјски гласник 2–3 , Београд (1966).

- М. Благојевић, **Државна управа у српским средњовековним земљама**, Београд 1997.
- М. Благојевић, **Србија у доба Немањића, од кнежевине до царства: 1168-1371**, Београд 1989.
- М. Благојевић, **Српска средњовековна држава и целина сеоског земљишта**, Зборник Матице српске за историју, 44, Нови Сад (1991.)
- М. Благојевић, **Земљораднички закон, средњовековни рукопис**, Београд 2007.
- М. Благојевић, **Господари Срба и Подунавља**, Историјски гласник 1-2 (1983).
- М. Благојевић, **Историја српске државности**, књ. I, Нови Сад 2000.
- М. Благојевић, **Земљорадња у средњовековној Србији**, Београд 2004.
- М. Благојевић, **Поседи манастира Хиландара на Косову и Метохији (XII - XV век)**, Београд 2006.
- М. Благојевић, **Српска административна подела Косова и Метохије у XII веку**, Научни скуп "Срби на Косову и у Метохији ", САНУ-Универзитет у Приштини, К. Митровица 2005.
- М. Благојевић, **Преглед историјске географије средњовековне Србије**, Зборник Историјског музеја Србије, 20 (1983.)
- М. Благојевић, **О " Земљишту радње Немањине "**, Стефан Немања – Свети Симеон Мироточиви. Историја и предање, Београд 2000.
- М. Благојевић, **Српске удеоне кнежевине**, ЗРВИ 36, Београд (1997.)
- С. Божанић, **Спор између манастира Хиландара и браће Хардомилића око Косорића**, Рад музеја Војводине, Нови Сад 2009, бр. 51, стр. 229-233.
- С. Божанић, **Ороними у српским средњовековним повељама: њихов помен у функцији пограничног ентитета простора**, Истраживања, бр. 22, Нови Сад 2011, стр. 117 – 130.
- С. Божанић, **Ибарско језгро Светостефанског властелинства**, Нови Сад – Сремска Митровица 2006.
- С. Божанић, **Један спор око разграничења међа на дечанском властелинству**, Истраживања, бр. 17, Нови Сад 2007, стр. 17-26.

С.Божанић, **Заједничке међе и границе Дечанског и Бањског властелинства (историјско-географска анализа)**, Споменица ИА “Срем” 5 (2006), 136-152.

И. Божилов, **Фамилијата на Асеновци. Генеалогичка и просопографија**, Софија 1985/86.

М. Букумирић, **Ономастика Прекорупља (II)**. – Ономатолошки прилози, Београд (САНУ. Одељење језика и књижевности. Одбор за ономастику) 1982, књ. III, стр.303-417.

М. Букумирић, **Ономастика дела Прекорупља омеђеног рекама Мирушом, Белим Дримом и Клином**. – ОП, Београд 1981, књ. II, стр.363.

Р. М. Грујић, **Православна Српска црква**, Београд 1921. (фототипско издање из 1995.)

Р. Грујић, **Царица Јелена и ћелија св. Саве у Кареји**, Гласник СНД 14 (1935)

Група аутора, **Историја српског народа**, књ. 1-2, Београд 1994.

Група аутора, **Манастир Бањска**, Цетиње, 2011.

Група аутора, **Манастир Грачаница**, Цетиње, 2011.

М. Динић, **Област Бранковића, Српске земље у средњем веку**, Београд 1978.

Т. Живковић, **Јужни Словени под византијском влашћу (600 – 1025)**, Београд 2007.

Т. Живковић, **Портрети владара раног средњег века (од Властимира до Борића)**, Београд 2006.

Т. Živković , S. Vojanin ,V. Petrović, **Selected charters of Serbian rulers (XII – XVII century) relating to the territory of Kosovo and Metohia**, Part one, Athens 2000.

М. Живојиновић, **Историја Хиландара I, од оснивања манастира 1198 до 1335. године**, Београд 1998.

М. Живојиновић, **Светогорци и стонски доходак**, Зборник радова Византолошког института, 22 (1983).

- М. Живојиновић, **Властелинство манастира Хиландара у средњем веку**, Манастир Хиландар, Београд 1998.
- М. Живојиновић, **Оснивање манастира Хиландара**, Манастир Хиландар, Београд 1998.
- М. Живојиновић, **Хиландарски пирг у Хрусији**, Хиландарски Зборник 6 (1986).
- М. Живојиновић, **Светогорске келије и пиргови у средњем веку**, Београд 1972.
- М. Живојиновић, **Манастири Хиландар и Милеје**, ХЗ 4 (1978.)
- М. Живојиновић, **Да ли је сачувана повеља краља Драгутина Хиландару**, ЗРВИ 32 (1992).
- М. Живојиновић, **Властелинство манастира Хиландара у средњем веку**, Друга казивања о Светој Гори, Београд 1997.
- Задужбине Косова, споменици и знамења српског народа**, Призрен – Београд 1987.
- Б. Зарковић, **Хотачка метохија. Први хиландарски посед у Србији**, Лепосавић 2002.
- Б. Зарковић, **Прилог краља Драгутина манастиру Хиландару**, Баштина, св. 27, Приштина – Лепосавић (2009.)
- Р. Ивановић, **Властелинство манастира св. Арханђела код Призрена**, историјско-географска истраживања, ИЧ VII (1957), 345–359.
- Р. Ивановић, **Властелинство манастира св. Арханђела код Призрена II**, историјско-географска истраживања, ИЧ VIII 1958 (1959), 209–253.
- Р. Ивановић, **Дечанско властелинство**, историјско-географска обрада, И Ч I V 1952–1953 (1954), 173–226.
- Р. Ивановић, **Земљишни поседи Грачаничког властелинства**, ИЧ XI (1961), 253–264.
- Р. Ивановић, **Катунска насеља на манастирским властелинствима**, ИЧ V (1955) 399-411.
- П. Ивић, М. Грковић, **Дечанске хрисовуље**, Нови Сад 1976.

П. Ивић, **О језику светога Саве**, СН-СС, Београд 1979, стр.167-175.

В. Јагић, **Светостефански хрисовуљ краља Стефана Уроша II. Милутина**, из Старога Сараја, изнесла на свијет Земалска влада за БиХ са 4 снимка, Беч 1890.

М. Јанковић, **Епископије и митрополије српске цркве у средњем веку**, Београд 1985.

Д. Јањић, **Подаци за историју Хвостанске епархије**, Баштина, св.26, Приштина – Лепосавић, 2009.

К. Лиречек, **Историја Срба**, књ. 1-2, Београд 1988.

Ј. Калић, **Срби у позном средњем веку**, Београд 2001.

Ј. Калић, **Српска држава и Охридска архиепископија у XII веку**, Зборник радова Византолошког института XLIV (2007), стр. 197 – 208.

Љ. Ковачевић, **Светостефанска хрисовуља**, Споменик IV (1890), 1–11.

А. Комлушки, **Средњовековни манастири и цркве у Србији**, Београд 2003.

М. Констренчић, **Fides publica (јавна вера) у правној историји Срба и Хрвата до краја XV века**, Београд 1930.

Косово у повељама српских владара, приредила Р. Маринковић, Бања Лука – Београд 200

Лексикон градова и тргова средњовековних српских земаља, редактор Синиша Мишић, Београд 2010.

Лексикон српског средњег века, приредили С. Ћирковић и Р. Михаљчић, Београд 1999.

Љ. Максимовић, **Зигос на српско-византијској граници**, ЗФФБ, 15-1, Београд 1985, стр.73-90.

Р. Михаљчић, **Крај Српског царства**, Београд 1975.

С. Мишић, **Повеља краља Стефана Уроша III Дечанског манастиру Светог Николе Мрачког у Орехову**, ССА 1 (2002.)

С. Мишић, **Повеље цара Душана манастиру светог Петра Коришког**, ИГ 1-2 (1993)

С. Мишић, **Историјска географија Србије у житијима Св. Симеона и Св. Саве**, Сава Немањић – Свети Сава, историја и традиција, Београд 1998, стр. 93 – 105.

С. Мишић, **Хумска земља у средњем веку**, Београд 1996.

С. Мишић, **Унутрашње воде и њихово коришћење у средњовековној Србији**, ИГ, додатак 1-2, 11 (1990 – 1992).

С. Мишић, **Лов у средњовековној Србији**, ИГ, 1-2, 1995, стр. 51-66.

С. Мишић, Т. Суботин-Голубовић, **Светоарханђеловска хрисовуља**, Београд 2003.

С. Мишић, **Међе у Светостефанској хрисовуљи, Манастир Бањска и доба краља Милутина**: Зборник са научног скупа одржаног од 22. до 24. октобра 2005. године у Косовској Митровици, Ниш – Косовска Митровица – Манастир Бањска 2007, стр. 43–53.

С. Младеновић, **Крушевска метохија, хиландарски посед у Хвосну**, Београд 2011 (у рукопису)

V. Mošin, **Sankcija u vizantijskoj i južnoslovenskoj ćirilskoj diplomaciji**, Anali HI 3 (1954.)

В. Мошин, **Акти братског сабора манастира Хиландара**, Годишњак Скопског ФФ IV (1939/40)

Р. Новаковић, **Где се налазила Србија од VII до XII века**, Београд 1981.

Р. Новаковић, **О неким питањима подручја данашње Метохије крајем XII и почетком XIII века**, ЗРВИ 9, Београд (1966.)

Р. Новаковић, **Срби, име Срби кроз простор и време**, Београд 1993.

С. Новаковић, **Први основи словенске књижевности међу балканским Словенима**, Београд 1893.

С. Новаковић, **Охридска архиепископија у почетку XI века**, Глас СКА, Београд 1908, 76 ,стр.37 – 47.

- Г. Острогорски, **Историја Византије** (друго фототипско издање), Београд 1996.
- Г. Острогорски, **Автократор и самодржац**, Византија и Словени, Сабрана дела, књига четврта, Београд 1970, стр. 333 (и у: Глас СКА CLXIV (1935) стр. 154).
- М. Павловић, **Грачаничка повеља**, Гласник СНД III (1928), стр.105–140.
- М. Пешикан, **Из историјске топонимије Подримља, II. Земљописна имена из манастирских даровница у горњем Подримљу**, ОП 2 (1981.)
- Писци средњовековног латинитета**, приредио Д. Синдик у сарадњи са Г. Томовић, Цетиње 1996.
- S. Pulaha, **Defteri i regjistrimit te sanxakut te Shkodres i vitit 1485**, I-II, Tirana 1974.
- И. Снегаров, **Историја на Охридската архиепископија**, Софија 1924.
- А. Соловјев, **Два прилога проучавању Душанове државе**, Гласник Скопског Научног Друштва I, св. 1-2 (1926)
- М. Спремић, **Ђурађ Бранковић**, Београд 2006.
- Т. Тарановски, **Историја српског права у Немањинској држави**, Београд 1996.
- С. Ћирковић, **Биографија краља Милутина у Улијарској повељи**, Зборник архиепископ Данило II и његово доба, Београд 1987.
- С.Ћирковић, **"Насељени градови " Константина Порфирогенита и најстарија територијална организација**, ЗРВИ 37 , Београд (1998.)
- С. Ћирковић, **Хиландарски игуман Јован (Проблем аката српске царске канцеларије)**, Осам векова Хиландара. Историја, духовни живот, књижевност, уметност и архитектура, Научни скупови САНУ, књ. ХCV, Одељење историјских наука, књ. 27, Београд 2000.
- С. Ћирковић, **Хиландар и Србија** , Манастир Хиландар, Београд 1998.
- С. Ћирковић, **Студеничка повеља и студеничко властелинство**, ЗФФБ Београд (1974.)
- С. Ћирковић, **Срби у средњем веку**, Београд, 1997.

В. Ђоровић, **Дела старих српских писаца, књ.1, Списи Светог Саве**, Београд – Сремски Карловци 1928, 1-4.

В. Ђоровић, **Историја Срба I**, Београд 1989.

В. Ђоровић, **Света Гора и Хиландар до шеснаестог века**, Београд 1985.

А. Урошевић, **Топоними Косова**, СЕЗ 89 (1975).

Б. Ферјанчић, **Византија и Јужни Словени**, Београд 1966.

А.Фотић, **Пад Свете Горе под власт Османлија**, Друга казивања о Светој Гори, Београд 1997.

В. Чајкановић, **Стара српска религија и митологија**, приредио Војислав Ђурић, Београд 1994.

Шафарик, Ј., **Хрисовуља цара Стефана Душана којом оснива манастир Св. Архангела Михаила и Гаврила у Призрену године 1348?**, Гласник ДСС XV (1862), 264–283.

Г. Шкриванић, **Жичко епархијско властелинство**, ИЧ 4 (1952-1953.)

Г. Шкриванић, **Хвостно у средњем веку**, ЗФФБ 11-1 (1970) стр. 331- 336.

Г. Шкриванић, **Властелинство св. Стефана у Бањској**, ИЧ VI (1956), 177–199.

Г. Шкриванић, **Раваничко властелинство, Раваница 1381–1981**, Београд 1981, стр. 83–99.

М. Шуица, **Немирно доба српског средњег века – властела српских обласних господара**, Београд 2000.

М. Шуица, **Повеља кнеза Стефана Лазаревића којом се Хиландару прилаже црква Ваведења Богородичиног у Ибру**, ССА 3 (2004), стр. 107-12.

НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВЕЋУ ФФ УБ
ВЕЋУ ОДЕЉЕЊА ЗА ИСТОРИЈУ

На основу образложеног предлога теме докторске дисертације ***Црквени поседи на Косову и Метохији у средњем веку***, који је поднео мр Срђан Младеновић, Комисија је слободна да Већу поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Основни подаци о кандидату

Мр Срђан Младеновић је рођен 1975. године у Урошевцу. Основну школу је завршио у Штрпцу, а средњу у Призрену. Дипломирао је на Филозофском факултету у Приштини (измештен у Косовску Митровицу), на групи за историју 2000. године. Постдипломске студије на Одељењу за историју Филозофског факултета у Београду уписао је 2004. године, а магистарски рад под насловом *Крушевска метохија – хиландарски посед у Хвосну* одбранио је марта 2011. године. Живи и ради као наставник у Штрпцу, на Косову и Метохији.

2. Предмет и циљ дисертације

Косово и Метохија су у средњем веку били средиште српске државе. Почев од времена Стефана Немање, сви српски владари су обдаривали цркве и манастире поседима на Косову и

Метохији. Прве поседе је овде добио Хиландар, а за њим Студеница и Жича. Српски владари су на овом простору подизали и своје задужбине, чији су поседи највећим делом били сконцентрисани у посматраној области. Највећа властелинства, поред Хиландара, овде су имали манастири Светог Стефана у Бањској, Дечани и Свети Арханђели код Призрена. Такође, од 14. века и властела подиже цркве и манастире и обдарује их поседима. У време Лазаревића и Бранковића прилози постају скромнији, али стара властелинства настављају да живе све до краја српске власти.

Обзиром на чињеницу да је о властелинствима доста писано, а извршене су и убијације насеља у великом броју случајева, кандидату се пружа прилика да своја истраживања усмери на распоред насеља, њихову функционалну повезаност и однос унутар једне привредне целине. Један од важних истраживачких задатака би се односио на привредни и социјални аспект црквених и манастирских властелинстава. Такође, треба испитати и њихову улогу и место у српском средњовековном друштву. Ова питања до сада нису истраживана на овај начин, па се очекује низ нових закључака. Количина извора, пре свега дипломатичких, и степен досадашње обрађености теме омогућавају кандидату да спроведе овко комплексна истраживања.

Мр С. Младеновић има обавезу да, поред писаних извора, искористи и расположиву ономастичку грађу, посебно у истраживању граница појединих поседа и њихове судбине током средњег века и касније. Микротопонимија може донети низ важних резултата у проучавању насеља и привреде. Дужна пажња се мора обратити и на унутрашњу организацију метохија и њихово функционисање као привредних целина. Такође, права и обавезе насељеника властелинстава представљају тему коју кандидат мора истражити.

3. Опис садржаја дисертације

Поред обавезних увода и закључка, дисертација би била структурирана кроз осам већих поглавља. Поглавље о црквеној организацији пре 1219. године представља прави увод у тему. У осталим поглављима разматрали би се поседи Хиландара, Жиче, Грачанице, Бањске, Дечана, Светих Арханђела и осталих манастира и цркава. На крају би били разматрани и поседи католичке цркве. Поседи би били посматрани у односу на горе наведене истраживачке захтеве.

4. Основне хипотезе

Област Косова и Метохије била је култивисана још од раног средњег века, па је разумљива бројност црквених поседа у њој. О томе сведочи и само име – Метохија. Бројност, организација и дужина трајања сведоче о великом значају црквених поседа за привреду државе. Насељеници црквених властелинстава су имали одређена права и обавезе, како према свом патримонијалном господару, тако и према владару (држави). Називи насеља и топоними из повеља очувани су у великом обиму до данас и сведоче о континуитету српског постојања на Косову и Метохији.

5. Методе

Кандидат ће бити упућен на рад, пре свега, са дипломатичком грађом. Рад са повељама биће доминантан облик истраживања као и основни методолошки приступ. Наративни извори ће бити у другом плану, али се никако не могу заобићи. Драгоцену грађу за поједина питања пружа и први турски дефтер области Бранковића. Због рада са ономастичком грађом кандидат ће бити упућен и на примену посебних историјско – географских метода истраживања.

Добар део извора на којима се заснива ово истраживање је публикован и лако доступан. Кандидат је упознат са стањем изворне грађе што се види и из приложене Библиографије извора у литератури.

6. Очекивани резултати

Црквени поседе на Косову и Метохији су до сада парцијално обрађивани, па ово истраживање треба да резултира једном комплексном синтезом. Захваљујући развоју историјске географије данас се могу применити нове методе на истраживање насеља и привреде. Све то треба да употпуни постојећа и допринесе новим сазнањима из области историјске географије, економске историје и историје друштва.

7. Закључак

На основу писаног образложења, као и раније успешно израђеног магистарског рада, мр Срђан Младеновић је добро методолошки припремљен за израду своје докторске дисертације. Кандидат је упућен у задатке које намеће обрада задате теме и јасни су му циљеви истраживања.

Имајући у виду овде изречене ставове Комисија има част да предложи Већу да прихвати тему *Црквени поседи на Косову и Метохији у средњем веку* мр Срђана Младеновића, као тему за израду докторске дисертације.

У Београду, 28. 11. 2012.

Чланови Комисије:

Др Драгиша Бојовић, редовни професор

Филозофски факултет, Ниш

Др Јелена Мргић, доцент

Филозофски факултет, Београд

Др Сениша Мишић, редовни професор

Филозофски факултет, Београд

(ментор и писац Извештаја)